

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. แบบของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพของการใช้หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่” ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพัฒนาการ (Developmental Research) ในรูปแบบของการศึกษาติดตามผล ซึ่งผู้วิจัยมุ่งหมายและกำหนดแนวทางการวิจัยเป็นแบบสำรวจ (Survey Research) โดยมุ่งทำการสำรวจถึงประสิทธิภาพของผู้เรียนหลังจากผ่านหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต รวมไปถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ (รหัส 48) จำนวน 4 หมู่เรียน รวมทั้งสิ้น 137 คน เพื่อนำผลที่ได้มาแนวทางในการปรับปรุงองค์ประกอบของหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต

2. เครื่องมือการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในลักษณะของแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 5 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1- ตอนที่ 4 เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close-end Question) และตอนที่ 5 เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด (Open-end Question) ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพของผู้เรียนหลังจากผ่านหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต

ตอนที่ 3 องค์ประกอบที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน

ตอนที่ 4 แนวทางในการปรับปรุงองค์ประกอบของหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาคำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม แล้วจึงทำการจัดร่างแบบสอบถามขึ้นเพื่อให้มีความสอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ โดยมีรายละเอียดของแบบสอบถามดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพของผู้เรียนหลังจากผ่านหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต 20 ข้อ ซึ่งประกอบไปด้วยประสิทธิภาพความรู้พื้นฐานทางด้านนิเทศศาสตร์ 3 ข้อ ความตระหนักในด้านนิเทศศาสตร์ 9 ข้อ ทักษะในการใช้กระบวนการทางนิเทศศาสตร์ 6 ข้อ และเจตคติต่อนิเทศศาสตร์ 2 ข้อ

ตอนที่ 3 องค์ประกอบที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน 25 ข้อ ซึ่งประกอบไปด้วยหลักสูตร 2 ข้อ การบริหารวิชาการ 7 ข้อ การจัดการเรียนการสอน 14 ข้อ และการมีส่วนร่วมของชุมชน 2 ข้อ

ตอนที่ 4 แนวทางการปรับปรุงองค์ประกอบของหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต 54 ข้อ ซึ่งประกอบไปด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 20 ข้อ หมวดวิชาเฉพาะ (กลุ่มวิชาแกน) 19 ข้อ และหมวดวิชาเฉพาะ (กลุ่มวิชาเอก) 15 ข้อ

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต 1 ข้อ

2.2.2 นำแบบสอบถามทั้งหมดไปตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรง (Validity) โดยมีที่ปรึกษาได้แก่อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำและช่วยตรวจทานแก้ไขโครงคำถามในรายละเอียด และนำมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ เพื่อให้แบบสอบถามสามารถวัดได้ตรงตามคำนิยามที่กำหนดไว้แล้วจึงดำเนินการพิมพ์แบบสอบถามฉบับร่างขึ้น

2.2.3 ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องอื่นๆ ของแบบสอบถามฉบับต้นร่าง แล้วดำเนินการจัดพิมพ์ขึ้นใหม่ เพื่อนำไปใช้ประกอบการศึกษาวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้ดำเนินการเป็นหลายวิธี ดังนี้

3.1 โดยการติดต่อระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง 4 หมู่เรียน หรืออาจารย์ผู้ทำการสอนนักศึกษา (กลุ่มประชากรเป้าหมาย) ในภาคเรียนที่ 1/2551 ทั้ง 4 หมู่เรียน โดยตรง

3.2 โดยการส่งแบบสอบถามไปยังหัวหน้าหมู่เรียนของนักศึกษา (กลุ่มประชากรเป้าหมาย) โดยตรง จำนวน 137 ชุด แล้วรวบรวมนำส่งกลับมายังผู้วิจัยจนครบ

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังแหล่งข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา (กลุ่มประชากรเป้าหมาย) ทำการตอบแบบสอบถามในทันที โดยรอรับคืนในทันที และ/หรือให้ตัวแทนนักศึกษานำกลับมาส่งคืนในภายหลังจนครบ

4. การประมวลผลข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามเพื่อแจกให้กับกลุ่มประชากรจำนวน 137 ชุด แล้วนำไปแจกแก่นักศึกษากลุ่มเป้าหมาย พร้อมกันนั้นก็รวบรวมแบบสอบถามมาจนครบ เนื่องจากปริมาณของกลุ่มประชากรในครั้งนี้ (Popular) และตัวแปรต่าง ๆ (Variables) เป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงได้ใช้การประมวลผลข้อมูล (Data) ใช้โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูปด้วยคอมพิวเตอร์เข้าช่วยในการประมวลผล จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปเป็นผลการศึกษา ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนและเกณฑ์ในการวัดค่าตัวแปรดังนี้

ควรปรับปรุงมากที่สุด ให้ 4 คะแนน

ควรปรับปรุงมา ให้ 3 คะแนน

ควรปรับปรุงเล็กน้อย ให้ 2 คะแนน

ไม่ต้องปรับปรุง ให้ 1 คะแนน

นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มประชากรตัวอย่างจำนวน 137 คน มาคำนวณการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สูตรในการวิเคราะห์ ดังนี้

$$\text{สูตรร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของข้อมูล} \times 100}{\text{ความถี่ของข้อมูลทั้งหมด}}$$

5. การสรุปและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งได้แก่ การหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอโดยใช้ตารางโดยใช้โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูปด้วยคอมพิวเตอร์เข้าช่วยในการประมวลผลเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ